

Meetnet vlinders

Februari 2021

Beste teller,

We brengen niet vaak een winternieuwsbrief uit, maar nu zijn er toch een aantal belangrijke zaken te melden. Met u kijken we verder uit naar de komende Landelijke dag en het begin van de lente.

Nieuwe database en website

Zoals we al eerder gemeld hebben: we gaan overschakelen naar een geheel nieuwe database en website. Van de nieuwe database zult u (als het goed is) maar weinig merken. Maar de website gebruiken velen om hun gegevens in te voeren. We doen ons best om hem zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de eerdere ervaring, maar het is natuurlijk ook een uitgelezen moment om een aantal onlogische menu's en keuzes te vervangen door een veel logischere structuur. Een beetje anders zal hij dus zijn, maar als het goed is ook een beetje beter en logischer.

Wat we al gezien hebben: de kaartjes zijn soms heel slecht, vooral bij oude routes. Die zijn wel eens oorspronkelijk ingetekend op een zwart-wit kopie van een 1:80.000 stafkaart uit 1980, en dan was het soms onmogelijk meer om goed te zien waar die route liep. Heel veel kaarten zijn opnieuw gedaan, maar er zitten ook nog oude tussen. Ook zijn sommige kaarten alleen ingetekend als punten in het midden van een sectie. Ziet u dat de kaart niet (helemaal) klopt, mail ons dan, dan zullen we een korte handleiding sturen hoe we de kaarten goed kunnen krijgen.

In verband met het overzetten van de data van de oude naar de nieuwe database zal deze worden **afgesloten voor invoer tussen 20 februari en 14 maart 2021**. U kunt in die tijd dus niet bij uw data, en ook geen nieuwe tellingen invoeren. Die moet u dus even bewaren in uw boekje of in de app. Uiterlijk 14 maart komt alles weer beschikbaar.

Agrarische route tellen op weg naar uw natuurroute

Veel tellers lopen hun route in een mooi natuurgebied: daar zie je nu eenmaal de meeste vlinders. Maar het lage aantal routes in het agrarisch gebied maakt het zo moeilijk om te bekijken hoe de trend van vlinders in het landbouwgebied is, en dat is toch twee derde van ons land.

U zou ons kunnen helpen. Een simpele manier om meer 'agrarische routes' te krijgen is door op weg naar uw route een korte nieuwe route te maken door het agrarisch gebied. Denk aan iets van 300 meter op en af langs een landbouwweggetje, gewoon tussen de mais en het Engels raaigras. U telt dan eerst de berm en sloot aan de ene kant, en op de terugweg aan de andere kant. En omdat er meestal niet zo veel vlinders zitten, ben u in een kwartier weer terug bij het beginpunt. Op de kaart hieronder ziet u in een willekeurig landbouwgebied enkele mogelijke routes ingetekend als voorbeeld van waar we aan denken.

Het zou ons veel meer kennis over de vlinders in het landbouwgebied opleveren, dus overweeg het eens. In het algemeen kunt u zo'n route makkelijk zelf uitzetten, en een mailtje naar meetnetten@vlinderstichting.nl is genoeg om het in werking te zetten.

Metten wat er leeft

Er worden in Nederland niet alleen vlinders en libellen geteld, maar ook nog veel andere soortgroepen. Dat gebeurt onder de vlag van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Er is nu een boekje en een filmpje gemaakt over het NEM. De brochure staat op edepot.wur.nl/532548, het filmpje op www.youtube.com/watch?v=6XqwlF6W86c.

Landelijke dag

De Landelijke Dag van De Vlinderstichting is dit jaar een online-symposium. Op zaterdag 6 maart tussen 10.00 en 13.00 uur kunt u genieten van een aantal actuele presentaties. Tussendoor ziet u mooie films en zijn er flitspresentaties waarin onze medewerkers vertellen met welke uiteenlopende projecten zij bezig zijn.

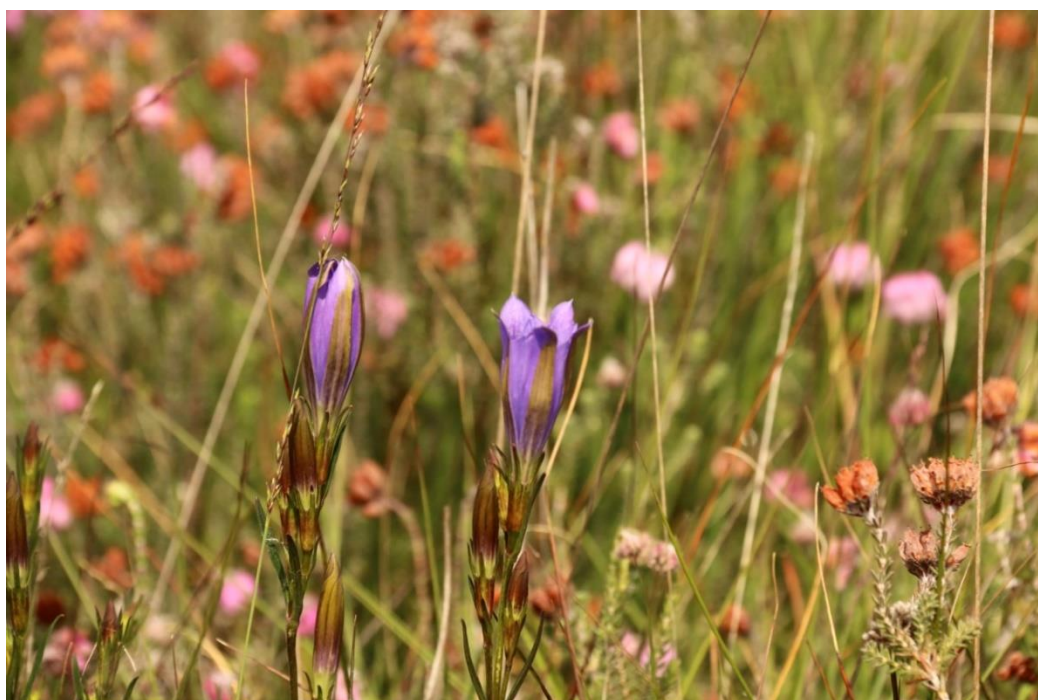
Deelname is gratis, maar u moet zich wel aanmelden op www.vlinderstichting.nl/actueel/landelijke-dag/. Daar vindt u ook het programma.

Adieu Gentiaanblauwtje

Ludo Luckerhoff scheef:

Het was schrikken dit jaar. Geen enkel eitje of vlinder van het Gentiaanblauwtje gezien. Te droog! Zelfs het gras heeft eronder geleden. Normaal staan er grote pollen gras. Ook die hadden te lijden van de droogte. Hier en daar was nog wat zonnedaauw te vinden, maar dan wel in de schaduw in sporen van wild of voertuigen.

In 2006 heb ik voor het eerst mijn telplot op de Veluwe bezocht om Gentiaanblauwtjes te tellen. Wat waren het er veel! Bijna 500 gentianen met 1600 bloemen en 2300 eitjes! Wat een klus was dat om ze allemaal te tellen. In 2007 was het flink schrikken. Er waren namelijk 2/3e van het aantal bloemen en maar 58 eitjes. In 2008 weer wat meer, wat minder in 2009, maar in 2013 was weer een flink aantal eitjes geteld, namelijk bijna 1800. Wat mooi om te zien hoe een populatie toch weer er bovenop kan komen. Wat ik wel zag, was dat de telplot wel goed gekozen was. Rondom verdwenen steeds meer Gentianen en ook eitjes. In 2015 was er weer een dipje van 360 en in 2017 waren het er alweer bijna 900. Eigenlijk maakte deze schommelingen het wel spannend. Maar ik zag de aantallen zakken. In 2018 rond de 300 en in 2019 maar 70. Nu was het al spannend in 2019. Wat deed de aanhoudende droogte? Nou, dat is nu duidelijk. In het jaar 2020 telde ik 81 planten, 218 bloemen en de enorme schrik van 0 eitjes. Met tranen stond ik in mijn telplot. Het was altijd al mogelijk, het schommelde zo heftig. Maar dan nu echt definitief. De droogte heeft voor dit telplot voor het einde gezorgd van mijn teling. Na 14 jaar is het einde, nou ja, ik wel nog wel gaan kijken in 2021. Er moet nog een populatie zijn. Misschien moet die gemonitord worden of zal er nog een vlinder zorgen voor eitjes in mijn telplot? Het zijn geen beste vliegers die Gentiaanblauwtjes, maar wie weet.

Gentianen zonder eitjes. Foto: Ludo Luckerhoff.

Resultaten bijen en zweefvliegenonderzoek

In de nieuwsbrief van [juni 2020](#) kon u lezen over het onderzoek dat student Maarten Frank samen met drie medestudenten uitvoerde. Op 42 vlinderroutes hebben ze ieder vier keer alle bijen en zweefvliegen tot op soort geteld.

Inmiddels zijn de gegevens beschikbaar. Ga naar

sites.google.com/vlinderstichting.nl/bijenenzweefvliegentellingen en kies boven de tabel een route via het routenummer of via de naam. In de tabel daaronder verschijnen dan de resultaten.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders

Chris van Swaay

José Kok, Kars Veling en Kim Huskens

Tel.: 0317 467346

meetnetten@vlinderstichting.nl

Johan van 't Bosch

Meetnethommels@naturalis.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.